

та аналізу ризиків. Ці принципи допомагають здійснювати об'єктивну оцінку проектів та робити обґрунтовані рішення щодо вкладення капіталу. Крім того, важливо враховувати і впроваджувати сучасні технології та стандарти в будівельну сферу, спрямовуючи увагу на досягнення сталого розвитку і мінімізацію негативного впливу на довкілля. Перехід до зеленої економіки та циркулярної моделі використання ресурсів може сприяти підвищенню ефективності будівельних проектів та забезпечити стале зростання економіки країни.

Список використаних джерел

1. Мошляк І.О. Інвестиційний клімат в Україні та напрями його покращення. Вчені записки Університету «КРОК». 2019. №. 2 (54). С. 65-71.
2. Білик А.С. Екологічний та економічний аналіз життєвого циклу каркасів будівель: монографія. К.: УЦСБ, КНУБА, 2022. 263 с.
3. Колупаєв Ю.Б., Залюбовська С.С., Мельничук І.О. Проблеми залучення інвестиційних ресурсів в економіку України. Інвестиції: практика та досвід. 2018. №. 8. С. 26-29.
4. Makatora A., Makatora D., Kubanov R., Zynych P. Justification of renovating and improving architecture and construction according to European standards. Інвестиції: практика та досвід 2024. № 5. С. 82-90.

Гончар В.В.

аспірант

*Київський національний університет будівництва і архітектури
м. Київ*

ІДЕНТИФІКАЦІЯ ЗАГРОЗ ТА РИЗИКІВ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Україні процес децентралізації, який розпочався в 2014 році, значно змінив управлінську та фінансову структуру держави. Територіальні громади отримали більше повноважень і ресурсів для самостійного управління своїми економічними процесами, що підвищує значення забезпечення їх економічної безпеки. Сучасні територіальні громади стикаються з численними викликами, такими як економічна нерівність, демографічна криза, безробіття, зниження рівня інвестиційної привабливості, корупція та місцеві природні катастрофи. Всі ці фактори потребують розробки комплексної системи економічної безпеки, здатної мінімізувати ризики для економічної стабільності. Система забезпечення економічної безпеки територіальних громад повинна враховувати специфіку кожної громади та

застосовувати адаптовані механізми захисту від внутрішніх і зовнішніх загроз.

Отже, дослідження економічної безпеки територіальних громад є надзвичайно важливим у сучасних умовах і має потенціал для покращення якості управління, зменшення ризиків та підвищення стабільності розвитку на місцевому рівні. У сучасній науці виокремлюють кілька рівнів еко-деструктивних чинників, що впливають на економічну безпеку: поява зони ризику – ймовірність виникнення стану, здатного породити небезпеку; загроза – можлива небезпека; небезпека – реальна ймовірність завдання шкоди.

Тому громади, які володіють ефективними механізмами ідентифікації та управління загрозами й ризиками, здатні забезпечувати стійкість місцевої економіки, захищати інтереси населення і створювати умови для інвестиційного розвитку.

Для забезпечення економічної безпеки необхідно аналізувати взаємозв'язки таких її характеристик, як загрози та ризики (рис. 1). Загроза завжди має конкретний характер і передбачає неминуче виникнення небезпечної ситуації у майбутньому. До загроз економічної безпеки належать лише ті події, які під час свого виникнення у внутрішньому або зовнішньому середовищі системи призводять до негативних змін усередині неї. Актуальні загрози визначаються як події з високою ймовірністю негативного впливу, що можуть статися в найближчому майбутньому і потребують негайного реагування. Потенційними загрозами є події, ймовірність реалізації яких на момент аналізу є невеликою, але з часом зростає, що зумовлює необхідність термінового розроблення ефективних управлінських стратегій у цій сфері.

Дуже близьким за своєю природою до поняття «загрози» є ризики. Походження терміна «ризик» походить від грецьких слів *risikon*, *risa* – скаля. Отже, на відміну від загрози, ризик визначається як можливість виникнення несприятливих і небажаних наслідків діяльності самого суб'єкта. З огляду на це, ризик безпосередньо обумовлено якістю управління і напряму залежить від ефективності й обґрунтованості прийнятих управлінських рішень. На величину ризику впливають різноманітні соціально-політичні та правові чинники, а сам ризик виникає в ситуаціях, коли відсутня повна та достовірна інформація про поточний стан суб'єкта господарювання, його внутрішнє та зовнішнє середовище. Оскільки підприємницька діяльність завжди здійснюється в умовах певного рівня невизначеності, неможливо повністю позбутись ризиків у процесі її здійснення.

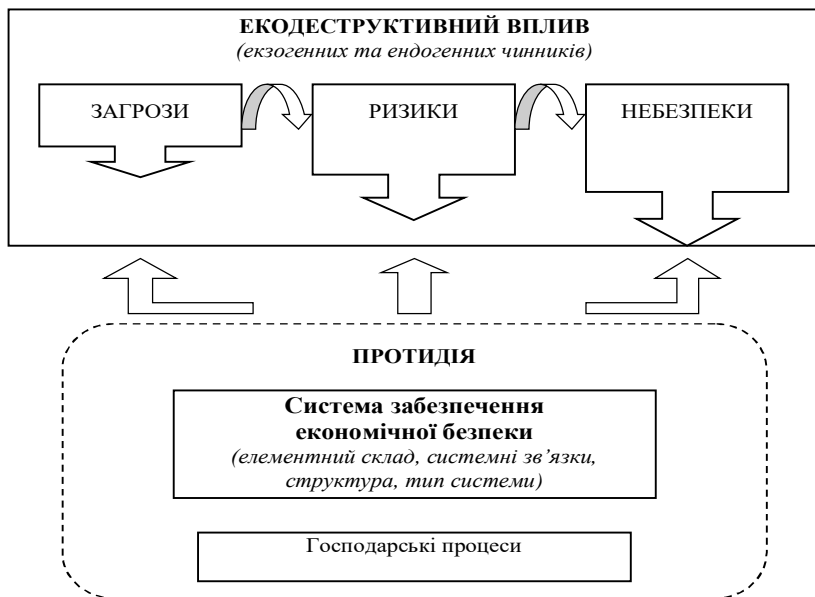

Рис. 1. Вплив загроз, ризиків і небезпек на формування системи забезпечення економічної безпеки територіальних громад
Джерело: сформовано автором на основі [2].

Економічний ризик завжди обумовлено подоланням невизначеності в ситуації неминучого вибору, в процесі якого є можливість кількісно і якісно оцінити ймовірність досягнення очікуваного результату, проаналізувати помилки і відхилення від заданих цілей, що на відміну від небезпек допускаються з умовою ефективного управління такими ризиками шляхом застосування відповідних форм, методів і засобів ризик-менеджменту.

Список використаних джерел

1. Герасимчук З.В., Вавдюк Н.С. Економічна безпека регіону: діагностика та механізм забезпечення: монографія. Луцьк: Надстиря, 2006. 243 с.
2. Шкуратов О.І., Чудовська В.А. Концептуальні засади організаційно-економічного забезпечення екологічної безпеки територій. Економіка та держава. 2022. № 6. С. 4–9.